

NORME DE BAZĂ PRIVIND INFORMAREA ȘI COMUNICAREA PUBLICĂ ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ NUCLEARĂ SAU RADIOLOGICĂ

CAPITOLUL 1. SCOP, DOMENIUL DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Art.1 (1) Prezentele norme de bază, denumite în continuare norme, au ca scop planificarea, dezvoltarea și implementarea unui sistem coordonat și coerent de comunicare a autorităților responsabile în situații de urgență nucleară sau radiologică, cu mass-media și populația.

(2) Pentru planificarea, dezvoltarea și implementarea unui sistem de informare și comunicare publică în cazul situațiilor de urgență nucleară sau radiologică se utilizează abordarea graduală.

Art. 2 (1) Autoritățile responsabile, stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, denumite în continuare autorități responsabile, trebuie să asigure toate aranjamentele și măsurile pentru:

- a) furnizarea informațiilor necesare protecției către persoanele afectate sau potențial afectate de o urgență nucleară sau radiologică;
- b) realizarea avertizării/alarmării cu promptitudine a populației;
- c) desfășurarea activităților de instruire a populației în vederea implementării măsurilor de protecție;
- d) eliminarea/atenuarea consecințelor non-radiologice din timpul unei urgențe nucleare sau radiologice și pentru răspunsul în situații de urgență.

(2) Toate aranjamentele și măsurile sunt descrise în planul național de informare și comunicare publică, parte integrantă din planul național de răspuns la situații de urgență nucleară sau radiologică.

(3) Aranjamentele și măsurile se adoptă încă din faza de pregătire pentru răspunsul la o situație de urgență nucleară sau radiologică.

Art. 3. Principalele obiective în ceea ce privește comunicarea publică în cazul unei situații de urgență nucleară sau radiologică sunt:

- a) protecția populației;
- b) informarea publicului, atât în faza de pregătire, cât și în faza de răspuns, cu privire la măsurile de protecție și la alte activități specifice, astfel încât să se faciliteze acțiunile de răspuns la urgență;
- c) câștigarea și păstrarea încrederii populației prin transmiterea de informații corecte, transparente, clare și în mod constant;
- d) abordarea îngrijorărilor populației cu privire la eventuale consecințe negative asupra vieții, sănătății, proprietății și mediului înconjurător;
- e) prevenirea îngrijorărilor nejustificative pentru a atenua anxietatea și efectele psihologice pe termen lung și pentru a contribui la asigurarea eficienței acțiunilor întreprinse;
- f) combaterea dezinformărilor și a mesajelor de tip fake-news;
- g) stabilirea unei abordări comune între autoritățile care participă la răspuns;
- h) implementarea activităților privind pregătirea personalului de intervenție și a persoanelor din zonele potențial afectate;

- i) stabilirea regulilor și modul de coordonare al fluxului de comunicare între toate organizațiile implicate în gestionarea răspunsului în cazul unei situații de urgență nucleară sau radiologică, astfel încât să existe o comunicare coerentă și eficientă cu populația și mass-media;
- j) emiterea informațiilor corecte și în mod sistematic despre situație, consecințe, acțiuni întreprinse și instrucțiuni adecvate pentru populația țintă, în special populația vulnerabilă, care necesită îngrijire specială, astfel încât să se implementeze, în mod eficient, măsurile de protecție și alte acțiuni de intervenție specifice;
- k) transmiterea unui mesaj unitar de către toate organizațiile responsabile, la toate nivelurile (operator economic, local, județean, național și internațional);

Art. 4 (1) Normele sunt aplicabile pentru toate tipurile de urgențe nucleare sau radiologice, indiferent dacă sunt provocate de un accident, dezastru natural, neglijență, incidente/evenimente de securitate sau din orice altă cauză.

(2) Normele sunt aplicabile, inclusiv în situațiile care nu reprezintă situații de urgență, dar există un grad ridicat de îngrijorare a populației sau au impact mediatic din cauza unor preconcepții, zvonuri, informații incorecte sau false.

(3) Cerințele sunt aplicabile oricărei situații de urgență nucleară sau radiologică produsă în afara teritoriului României, care poate avea efecte directe sau indirecte asupra teritoriului României, precum și a cetățenilor români, a mediului înconjurător și a bunurilor.

(4) Acest document abordează, de asemenea, cerințele pentru informarea publicului internațional și a mass-mediei internaționale pentru toate situațiile de urgență nucleară de pe teritoriul României, cu potențiale eliberări radioactive ce pot conduce la consecințe și în afara granițelor.

Art. 5. Pentru punerea în practică a măsurilor, pe lângă termenii definiți în Anexa 1 a *Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic*, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne și al președintelui CNCAN nr. 61/113/2018, expresiile și termenii utilizați în document sunt definiți în Anexa 1 a prezentelor norme.

CAPITOLUL 2. BAZELE PREGĂTIRII INFORMĂRII ȘI COMUNICĂRII PUBLICE

Secțiunea 1. Infrastructură

Art. 6. (1) Infrastructura necesară pentru comunicarea publică în cazul unei situații de urgență nucleară sau radiologică trebuie să fie disponibilă în orice moment. Infrastructura disponibilă trebuie să includă toate sistemele și mecanismele necesare pentru primirea și diseminarea informațiilor, pentru coordonarea și comunicarea cu alți factori responsabili de modul de intervenție în caz de urgență și pentru comunicarea și monitorizarea mass-media tradiționale, mass-media on-line și social media.

(2) În vederea aplicării abordării graduale, conform prevederilor art. 31 din *Regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic*, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne și al președintelui CNCAN nr. 61/113/2018, informarea și comunicarea publică se stabilește/dimensionează în funcție de amploarea incidentului/evenimentului produs, luându-se în considerare Categoriile de Pregătire pentru Urgență (CPU).

Art. 7. (1) Sistemul de informare și comunicare publică este alcătuit din infrastructurile de comunicare și informare publică ale autorităților responsabile și ale Centrului de Informare și Comunicare Publică (CICP).

(2) Autoritățile responsabile trebuie să-și dezvolte propriile planuri sau proceduri de informare și comunicare publică.

(3) Planurile sau procedurile menționate la alin. 2 trebuie să fie armonizate cu planul de informare și comunicare publică precizat la art.2, alin. 2.

Art. 8. Centrul de Informare și Comunicare Publică este componentă a Centrului Național de Coordonare și Conducere a Intervenției (CNCCI).

(2) CICP este operat cu personal specializat în comunicarea și informarea publică care provine din rândurile structurilor specializate ale autorităților responsabile. Această structură este descrisă în Anexa 2 și cuprinde următoarele componente:

- a) ofițer de presă coordonator
- b) structura de informare și comunicare publică.

(3) Fiecare autoritate responsabilă în cazul producerii unei situații de risc radiologic și stabilită în HG 557/2016 trebuie să desemneze personal reprezentativ în CICP.

(4) Activarea CICP se realizează în conformitate cu planul național de răspuns la situații de urgență nucleară sau radiologică.

(5) Principalele atribuții ale Centrului de Informare și Comunicare Publică sunt:

- a) furnizarea de informații privind situația de urgență și deciziile Comitetului Național pentru Situații de Urgență (CNSU) către canalele media;
- b) distribuirea informațiilor/deciziilor CNSU către structurile de comunicare ale instituțiilor implicate în managementul situației de urgență;
- c) soluționarea solicitărilor telefonice primite din partea publicului - administrarea liniilor verzi;
- d) coordonarea comunicării și informării în cadrul CNSU;
- e) monitorizarea și analizarea informațiilor apărute în mass-media;
- f) organizarea briefing-urilor și conferințelor de presă.

(6) În timpul situației de urgență, purtătorul de cuvânt desemnat și ofițerul de presă coordonator sunt responsabili pentru determinarea resurselor necesare (umane și logistice) pe care le supun aprobării președintelui CNSU.

(7) Purtătorul de cuvânt este desemnat de către CNSU la prima ședință extraordinară.

(8) Ofițerul de presă coordonator este persoana desemnată de către CNSU la propunerea șefului Departamentului pentru Situații de Urgență în faza de pregătire.

Secțiunea 2. Repartizarea responsabilităților

Art. 9 (1) Autoritățile responsabile și organizațiile de exploatare ale instalațiilor nucleare sau radiologice trebuie să implementeze toate măsurile necesare pentru coordonarea și coerența informațiilor furnizate publicului într-o situație de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Sistemul de răspuns la o situație de urgență nucleară sau radiologică stabilit de către organizațiile de exploatare trebuie să fie organizat astfel încât să ofere sprijin eficient autorităților publice pentru comunicarea publică.

(3) Autoritățile responsabile participante la informarea și comunicarea publică trebuie să transmită publicului informații conform competenței materiale și teritoriale, în funcție de domeniul de activitate al fiecărei instituții, sub coordonarea CNCAN sau CICIP, după caz.

(4) În orice situație descrisă la art. 3, primele informări și comunicări publice sunt asigurate de CNCAN cu sprijinul organizațiilor de exploatare, după caz.

(5) Coordonarea comunicării publice pentru orice situație descrisă la art. 3 este asigurată de CNCAN până la activarea CICIP.

(6) Odată cu activarea CICIP, coordonarea comunicării publice este preluată la nivelul acestui centru.

Responsabilitățile purtătorului de cuvânt/ înlocuitorului și purtătorilor de mesaje

Art. 10 (1) Purtătorul de cuvânt este reprezentatul oficial al CNSU în relaționarea cu mass-media, conform principiului „vocii unice”, iar activitatea sa este susținută de Centrul de Informare și Comunicare Publică.

(2) Responsabilitățile purtătorului de cuvânt sau ale înlocuitorului său se stabilesc încă din faza de pregătire, luându-se în calcul experiența profesională, abilitățile de comunicare, cunoștințele în domeniul situațiilor de urgență și domeniul nuclear, autoritate, carismă.

(3) Purtătorul de cuvânt, în calitate de „față publică” a autorităților publice în ceea ce privește comunicarea publică, joacă un rol important în câștigarea și păstrarea încrederii populației privind acțiunile autorităților. Desemnarea purtătorului de cuvânt se face pe baza unor criterii descrise mai jos și detaliate în Anexa 3:

- a) expertiză în domeniu nuclear;
- b) expertiză în gestionarea situațiilor de urgență;
- c) expertiză în comunicare sau persoană care prezintă un grad ridicat de încredere.

(4) Cele mai importante responsabilități ale purtătorului de cuvânt sunt următoarele:

- a) participarea la întâlnirile CNSU;
- b) prezentarea către CNSU a strategiei de informare publică, precum și necesitățile și dificultățile identificate pentru funcționarea corespunzătoare a CICIP;
- c) stabilirea și prezentarea mesajelor către populației prin intermediul mass-media;
- d) cooperarea cu purtătorii de cuvânt/ofițerii de presă din cadrul autorităților responsabile;
- e) organizarea conferințelor/declarațiilor de presă cu sprijinul CICIP.

(5) Încă din etapa de pregătire, autoritățile responsabile trebuie să identifice și să stabilească proprii purtători de cuvânt și personal de specialitate care vor avea atribuții în ceea ce privește sprijinirea și documentarea materialele necesare purtătorului de cuvânt desemnat de CNSU.

Art. 11 (1) În mecanismul de comunicare vor fi cooptați și purtătorii de mesaje, experți în domeniul situațiilor de urgență, de la diferite nivele ierarhice din cadrul autorităților responsabile.

(2) Purtătorii de mesaje se află sub directa coordonare a purtătorului de cuvânt și au următoarele atribuții:

- a) răspund mass-media cu privire la evenimentul produs, consecințele asupra societății, măsurile luate, sfaturi și diferite mesaje de interes public în raport cu strategia de comunicare stabilită și deciziile luate în cadrul CNSU;
- b) contribuie la credibilitatea autorităților în fața populației;
- c) respectă principiul competenței în domeniu și obține aprobările CNSU;
- d) livrează informații precise, clare și accesibile publicului general;

- e) comunică în acord cu pregătirea lor profesională și cu obținerea aprobărilor necesare din partea purtătorului de cuvânt.

Responsabilitățile ofițerului coordonator al Centrului de Informare și Comunicare Publică

Art. 12 Ofițerul de presă coordonator al CICIP se află în directă subordonare față de CNSU, coordonare față de comandantul acțiunii și cooperare cu purtătorul de cuvânt și are, de principiu, următoarele atribuții:

- a) organizarea și coordonarea activității CCIP atât în situații de urgență, cât și pe perioada desfășurării exercițiilor;
- b) planificarea strategică a răspunsului la situații de urgență nucleară sau radiologică în ceea ce privește comunicarea publică, în baza măsurilor luate în etapa de pregătire;
- c) asigurarea comunicării cu comandantul acțiunii, precum și alt personal din cadrul CNCCI;
- d) asigurarea continuității operării CICIP;
- e) asigurarea consultanței juridice necesare în conceperea răspunsurilor la solicitările populației, cu privire la informațiile care pot fi făcute publice din documentele și deciziile legale, actele normative aplicabile prin implicarea consilierului juridic;
- f) asigurarea informațiilor necesare purtătorului de cuvânt și președintelui CNSU despre fake news-urile/ tendințele de dezinformare în vederea stabilirii mesajelor și declarațiilor publice pentru o cât mai bună și corectă informare a publicului.

Structura de Informare și Comunicare Publică (SICP)

Art. 13 (1) Structura de Informare și Comunicare Publică este o structură activă a Centrului de Informare și Comunicare Publică condusă de către ofițerul de presă coordonator și compusă din componente de:

- a) planificare strategică;
- b) producție și redactare;
- c) mass-media tradițional și on-line;
- d) monitorizare și analiză mass-media;
- e) relații publice.

(2) SICP este alcătuit din personal specializat din cadrul autorităților responsabile și instituțiilor de răspuns la urgență, desemnați de conducătorii instituțiilor respective.

(3) Rolul SICP este de a organiza, integra și coordona informațiile astfel încât să se asigure o informare cât mai exactă și ușor de înțeles de publicul larg, iar mesajele transmise să ajute la implementarea măsurilor de protecție, precum și la eliminarea/diminuarea efectelor non-radiologice.

(4) Principalele activități ale SICP sunt:

- a) asigurarea fluxului comunicațional atât interinstituțional, cât intrainstituțional;
- b) recepționarea solicitărilor din partea presei și a persoanelor interesate cu privire la gestionarea evenimentului. În funcție de natura celor solicitate, acestea se soluționează la nivelul acestei structuri sau sunt redirectionate spre instituțiile competente;
- c) gestionarea liniei directe cu publicul înființată special pentru situația respectivă;
- d) documentarea diferitelor subiecte, în funcție de necesitățile purtătorului de cuvânt;
- e) deținerea și menținerea evidenței cu reprezentanții din mass-media pentru transmiterea informărilor publice;
- f) identificarea fake news-urilor/dezinformărilor și semnalarea acestora către ofițerul coordonator;

- g) publicarea informărilor pe site-uri/ canale de comunicare social-media/ aplicații/ platforme de comunicare și asigurarea că mesajele sunt preluate inclusiv de autoritățile responsabile;
- h) emiterea de materiale „Întrebări și răspunsuri” pe care le publică pe site-uri/ canale de comunicare social-media/ aplicații/ platforme de comunicare;
- i) conceperea comunicatelor de presă;
- j) acordarea suportului necesar purtătorului de cuvânt în organizarea declarațiilor/conferințelor de presă;
- k) oferirea de informații utile purtătorilor de mesaje;
- l) monitorizarea și analiza produselor mass-media;
- m) emiterea rapoartelor de analiză de presă din surse deschise și transmiterea lor către factorii de decizie și purtătorilor de cuvânt;
- n) emiterea rapoartelor de analiză cu privire la percepția în mass-media asupra situației de urgență (știri pozitive, negative, neutre), în vederea stabilirii mesajelor corecte pentru informarea publică eficientă;
- o) verificarea informațiilor înainte de diseminare.

Consilierul juridic

Art. 14. (1) Consilierul juridic este persoana cu expertiză juridică stabilită din cadrul Ministrului Afacerilor Interne, la solicitarea comandantului acțiunii.

(2) Consilierul juridic colaborează cu membrii SICP, la solicitarea ofițerului de presă coordonator, pentru a le oferi sprijin de specialitate în conceperea mesajelor publice și a răspunsurilor către public.

Secțiunea 3. Publicul țintă

Art. 15. (1) Publicul țintă este alcătuit din grupurile potențial afectate de o situație de urgență nucleară sau radiologică:

- a) populația afectată în mod direct de situația declanșată;
- b) populația afectată de măsurile de protecție impuse;
- c) personalul implicat în acțiunile de intervenție;
- d) unitățile spitalicești și personalul din domeniul sănătății;
- e) personalul care măsoară și monitorizează contaminarea;
- f) factorii de decizie, autoritățile publice și instituțiile guvernamentale (de la nivel local, național, regional, internațional etc.);
- g) persoanele care se opun deciziilor și măsurilor pentru protecția radiologică;
- h) multiplicatorii (diverși lideri ai comunităților, persoane cu grad ridicat de încredere din social media, comunitățile științifice);
- i) specialiști în domeniul nuclear, neimplicați în răspunsul la situația de urgență;
- j) potențiali vizitatori în zonele afectate;
- k) alte grupuri de interes.

(2) Informările și comunicările publice trebuie să fie concepute și elaborate astfel încât să țină cont de publicul țintă căruia îi sunt adresate.

Secțiunea 4. Infrastructura de avertizare și canalele de comunicare

Art. 16. (1) Autoritățile responsabile trebuie să implementeze măsuri și aranjamente în ceea ce privește asigurarea informării publicului țintă cu toate informațiile necesare.

- (2) Măsurile și aranjamentele trebuie să includă furnizarea unei infrastructuri de avertizare fiabilă, cum ar fi:
- a) linie telefonică directă;
 - b) echipamente transmitere SMS;
 - c) site dedicat special situației apărute;
 - d) canale social-media;
 - e) sistem de alertare radio/TV;
 - f) echipamente diseminare mesaje la TV;
 - g) sisteme sonore de avertizare.

Art. 17. (1) Avertizările, ca și reacție de răspuns la o situație de urgență nucleară sau radiologică, trebuie să fie pregătite și în limba minorităților, limbaj mimico-gestual, precum și într-o limbă de circulație internațională, după caz.

(2) Autoritățile responsabile trebuie să se asigure, încă din faza de pregătire, că avertizările și informările sunt ușor de înțeles de către toți cei care ar putea fi afectați de acea situație de urgență nucleară sau radiologică.

(3) În vederea asigurării că avertizările și informările sunt ușor înțelese trebuie să fie luate în calcul persoanele care domiciliază în zona respectivă, grupurile de persoane ce tranzitează zona, categoria de persoane cu nevoi speciale și aparținătorii lor, precum și personalul ce deservește obiective strategice din zonele afectate.

Art. 18. În vederea avertizării și informării tuturor persoanelor vizate se folosesc canalele și instrumentele de comunicare și anume:

- a) canalele TV (la nivel local și național) – cu participarea purtătorilor de mesaje/a purtătorilor de mesaje, reprezentanți ai autorităților responsabile care să participe la emisiuni TV, interviuri, dezbateri (în limita pregătirii și experienței profesionale sau a domeniului de activitate);
- b) conturile/ paginile din rețelele de socializare și site-urile tuturor instituțiilor implicate;
- c) presa din mediul on-line, presa scrisă de la nivel local și național – pentru promovarea campaniilor de informare;
- d) operatorii de telefonie mobilă, în cazul în care linia de comunicare de la nivel național este afectată;
- e) comunicarea directă, întâlniri din-ușă-în-ușă la nivelul comunității, în special în mediul rural;
- f) Telveverde, linii telefonice gratuite, altele decât SNUAU 112; Acestea vor fi promovate de îndată prin intermediul tuturor canalelor de comunicare amintite.

Secțiunea 4. Mecanismul prin care vor fi informate țările vecine și organizațiile internaționale

Art. 19. (1) CNCAN, ca punct de contact național stabilit pentru Convenția de notificare rapidă, Convenția internațională de asistență pentru accidente nucleare sau urgențe radiologice și acorduri bilaterale, are responsabilitatea de a informa comunitatea internațională prin intermediul platformei Sistem Unificat pentru Schimbul de Informații.

(2) IGSU, ca punct național de contact stabilit pentru Mecanismului European de răspuns, este responsabil cu informarea comunității europene prin intermediul Sistem internațional de schimb de date și informații pentru asistență de urgență.

CAPITOLUL 3. PLANUL DE COMUNICARE

Secțiunea 1. Faza de pregătire

Art. 20. (1) Autoritățile responsabile trebuie să-și stabilească un punct de contact pentru informarea și comunicarea publică, iar datele de contact trebuie comunicate tuturor instituțiilor implicate.

(2) Tehnologia și echipamentele adecvate necesare pentru comunicarea între aceste puncte de contact în vederea realizării comunicării publice trebuie să fie pregătite, constant testate și întreținute.

(3) Un număr suficient de specialiști în comunicare publică, din cadrul fiecărei autorități responsabile, trebuie să fie disponibil și pregătit pentru a efectua comunicarea publică în timp util, în timpul unei urgențe nucleare sau radiologice.

(4) Personalul component al CICIP va fi dimensionat astfel încât să cuprindă un număr adecvat de ofițeri de informare și comunicare publică pentru a furniza informații publicului țintă prin intermediul canalelor și instrumentelor de comunicare disponibile, să asigure comunicarea internă, comunicarea on-line și monitorizarea mass-media.

(5) Pentru situații precum focare de boli, pandemii și alte situații similare care ar putea împiedica sau limita personalul să își îndeplinească responsabilitățile, autoritățile responsabile trebuie să ia măsuri astfel încât să se asigure continuitatea unei informări și comunicări publice eficiente.

Reguli de comunicare pentru autoritățile responsabile

Art. 21. (1) În vederea stabilirii și implementării de acțiuni într-un mod unitar și coordonat, toate autoritățile responsabile trebuie să respecte regulile specifice comunicării în situații de urgență.

(2) În ceea ce privește comunicarea cu mass-media, autoritățile responsabile și purtătorii de cuvânt ai acestora trebuie să furnizeze informații numai în domeniul lor de competență.

(3) Alte solicitări de presă care nu privesc domeniul de activitate al unei autorități se transferă către purtătorul de cuvânt al autorității abilitate pentru a răspunde la subiectul vizat în solicitare.

Art. 22. În timpul unei situații de urgență, membrii CNSU furnizează informații ministerelor/instituțiilor de care aparțin în vederea mediatizării. Informațiile ce vor fi transmise sunt stabilite împreună cu ofițerul de presă coordonator al CICIP și purtătorul de cuvânt.

Informațiile furnizate în etapa de pregătire

Art. 23. (1) Autoritățile responsabile trebuie să stabilească, din timp, informațiile utile cu privire la măsurile de protecție a sănătății care trebuie respectate, modul de transmitere al acestora publicului, precum și pașii ce trebuie făcuți în caz de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Informațiile prealabile care se transmit publicului posibil afectat de o urgență nucleară / radiologică sunt, fără a se limita la acestea:

- a) informații de bază despre radioactivitate și efectele acesteia asupra oamenilor și asupra mediului înconjurător;
- b) diferitele tipuri de urgență avute în vedere și consecințele acestora pentru oameni și mediul înconjurător;

- c) măsuri de urgență prevăzute pentru a alerta, proteja și asista publicul în caz de urgență nucleară/radiologică;
- d) informații adecvate cu privire la cum trebuie să se poarte/acționeze publicul țintă în caz de urgență nucleară/radiologică.

(3) Materialele informative trebuie să conțină informații despre măsurile de protecție precum evacuarea, adăpostirea și blocarea tiroidei, precum:

- a) explicații despre situațiile în care este necesar să fie luate aceste măsuri de protecție,
- b) ce trebuie să facă populația atunci când aceste măsuri trebuie să fie implementate,
- c) prezentarea autorităților responsabile și
- d) un scurt rezumat al dispozițiilor legale.

Documentare

Art. 24. (1) Documentația necesară pentru gestionarea comunicării de către CICIP include:

- a) lista persoanelor care vor fi purtător de cuvânt și înlocuitorul acestora, precum și datele lor de contact;
- b) lista persoanelor desemnate să îndeplinească sarcini în cadrul CICIP;
- c) lista echipelor de intervenție, a persoanelor de contact și a datelor de contact, precum și lista persoanelor desemnate să reprezinte echipele în relația cu mass-media;
- d) evaluări de calcul al posibilelor daune;
- e) o hartă de documentare care va include informații și mărturii;
- f) o listă a categoriilor de informații care nu sunt destinate mass-media sau publicului;
- g) planul de acțiune (cine?, ce? și unde?);
- h) hărțile cu zonele afectate;
- i) lista cu materialele și documentele diseminate în situația de urgență nucleară sau radiologică;
- j) procedura standard de răspuns rapid, procedura privind organizarea unei conferințe de presă și prezentări scurte și relevante;
- k) o centralizare/evidență a informațiilor diseminate, către cine și când;
- l) rapoarte regulate care ajută la controlul fluxului normal de informații pe măsură ce acestea devin disponibile, precum și la controlul știrilor false;
- m) elemente suplimentare pentru relația cu mass-media;
- n) canalele de televiziune au nevoie de înregistrări video și/sau sincroane/transmisii live. Este util ca punctul de vedere al structurii care gestionează situațiile de urgență, precum și toate eforturile depuse să fie prezentate mass-media, însoțite de declarațiile purtătorului de cuvânt, împreună cu un set adecvat de imagini;
- o) foaie de lucru cu întrebări și răspunsuri anticipate pentru mass-media;
- p) declarații oficiale în funcție de evoluția evenimentului/evenimentelor.

(2) Declarațiile oficiale vor fi folosite după cum urmează:

- a) purtătorul de cuvânt/purtătorii de mesaje le vor folosi în interviurile Radio/Tv;
- b) răspunsurile la știri vor avea declarații oficiale ca element de bază;
- c) materialele scrise se vor concentra pe punctele evidențiate în declarațiile oficiale.

Facilități

Art. 25. (1) Cerințele tehnice sunt obligatorii pentru infrastructura de informare și comunicare publică a autorităților responsabile și a CICIP.

(2) Spațiile alocate structurii de comunicare trebuie să îndeplinească o serie de condiții aplicând abordarea graduală:

- a) să poată adăposti o parte din echipa de conducere;

- b) să permită implementarea măsurilor specifice și monitorizarea rezultatelor procedurilor de comunicare;
- c) să aibă o sală disponibilă, suficient de mare pentru a susține conferințe de presă;
- d) să permită deschiderea liniilor directe de comunicație;
- e) să permită interacțiunea cu mass-media: faxuri, linii telefonice funcționale, camere video, acces la internet etc.

(3) Dotările pentru spațiul alocat trebuie să cuprindă cel puțin:

- a) linii telefonice directe, dotate cu posibilitatea de înregistrare;
- b) acces la canalele de televiziune locale, naționale și la canalele de știri naționale și internaționale;
- c) echipamente de înregistrare video și audio;
- d) infrastructura IT (intranet și internet);
- e) call-center;
- f) copii ale celor mai importante materiale care conțin informații și recomandări pentru situații de urgență (prevenire, comportamentul persoanelor în timpul unei situații de urgență, măsuri de protecție, manual de gestionare a situațiilor de urgență);
- g) copii individuale cu liste de verificare a activității pentru fiecare membru al echipei de gestionare a situațiilor de urgență;
- h) hârtie, creioane, pixuri, jurnale de apeluri;
- i) materiale și documente specifice pentru gestionarea situațiilor de urgență, precum hărți ale riscurilor, informații confidențiale care nu ar trebui diseminate înainte sau după situația de urgență, cu excepția cazului în care este absolut necesar.

Resurse și baza logistică

Art. 26. (1) Autoritățile responsabile trebuie să asigure infrastructura adecvată pentru comunicarea publică, în conformitate cu rezultatele evaluării pericolelor și cu potențiale consecințe identificate în cazul unei urgențe nucleare sau radiologice, indiferent de motivul declanșării.

(2) Infrastructura necesară comunicării publice trebuie descrisă în cuprinsul unui plan sau procedură de comunicare publică ale fiecărei autorități responsabile.

Art. 27. (1) Infrastructura de comunicare publică trebuie să fie rezistentă și să aplice conceptul de redundanță. Componentele infrastructurii pentru comunicarea publică trebuie să aibă caracter permanent și, după caz, să permită modernizarea și adaptarea lor constantă.

(2) Autoritățile responsabile trebuie să asigure resursele necesare pentru întreținerea și dezvoltarea continuă a infrastructurii pentru informare și comunicare publică.

(3) Resursele necesare întreținerii și dezvoltării continue a infrastructurii CNCCI trebuie să cuprindă și resurse necesare întreținerii și dezvoltării continue a infrastructurii CICP.

Pregătire

Art. 28. (1) Programele de pregătire în domeniul informării și comunicării publice trebuie să fie integrate în programele de pregătire existente la nivelul autorităților responsabile în pregătirea și răspunsul la situații de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Programele de pregătire trebuie să fie revizuite și actualizate în mod constant pentru a se asigura că observațiile și lecțiile sunt actuale și că instruirea este în concordanță cu îndeplinirea cerințelor de pregătire și reacție în caz de urgență.

(3) Programele de pregătire sunt obligatorii pentru cei cu responsabilități în intervenția în caz de urgență nucleară sau radiologică, cum ar fi manageri superiori, experți tehnici, personal de intervenție în caz de urgență, purtători de cuvânt și personal responsabil cu informarea publică, personalul care operează linii telefonice directe, acestea făcându-se în conformitate cu atribuțiile lor în caz de răspuns la o urgență nucleară sau radiologică.

Art. 29. (1) Purtătorii de cuvânt și specialiștii tehnici trebuie pregătiți cu privire la:

- a) implicarea mass-media;
- b) acordarea de interviuri și declarații la presă, dând dovadă de înțelegere și empatie;
- c) gestionarea întrebărilor ostile generatoare de impact emoțional puternic;
- d) evitarea speculațiilor;
- e) consecințele emiterii de judecăți de valoare și a declarațiilor inadecvate;
- f) comunicarea cu privire la riscurile radiologice pentru sănătate (se vor organiza sesiuni practice și exerciții).

(2) Pregătirea purtătorilor de cuvânt va cuprinde inclusiv instruire cu privire la protejarea informațiilor confidențiale sau clasificate sau a informațiilor care fac obiectul restricțiilor legale.

Art. 30. (1) Ofițerii/personalul de informare precum și persoanele implicate în răspunsul la comunicarea publică, cum ar fi manageri superiori, purtători de cuvânt, specialiști tehnici și personalul specializat pentru intervenție în caz de urgență, vor fi pregătiți pentru situații în care publicului sau reprezentanții mass-media le adresează întrebări. În acest sens, trebuie organizate periodic ateliere de lucru și sesiuni de pregătire practică.

(2) Pregătirea ofițerilor/personalului de informare publică va viza aspecte adecvate cu privire la:

- a) strategiile de comunicare în caz de urgență nucleară sau radiologică;
- b) percepția riscurilor și contextul social;
- c) importanța comunicării și consultării părților implicate;
- d) înțelegerea terminologiei pentru utilizarea corectă.

(3) În conformitate cu rolurile și responsabilitățile ce le revin, pregătirea ofițerilor/ personalului de informare și comunicare publică va asigura:

- a) pregătirea de mesaje clare, exacte și coerente, în mod transparent și în timp util;
- b) gestionarea corespunzătoare a informațiilor de interes public;
- c) utilizarea canalelor, platformelor și instrumentelor de comunicare;
- d) exemple de bune practici în comunicarea riscurilor radiologice pentru sănătate și a riscurilor provocate de radiații;
- e) capacitatea de a susține declarații de presă și de a acorda interviuri.

Exerciții

Art. 31. (1) Exercițiile au scopul de a testa și valida eficiența programului de informare și comunicare publică în situații de urgență nucleară sau radiologică și inclusiv validarea dobândirii abilităților necesare comunicării de către:

- a) ofițerii de presă;
- b) purtătorii de cuvânt;

- c) specialiștii tehnici;
- d) personal implicat în gestionarea situațiilor de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Aceste exerciții contribuie la îmbunătățirea continuă a planurilor, procedurilor și a măsurilor de răspuns și vor avea în vedere următoarele:

- a) scenariu cât mai realist;
- b) planificarea exercițiilor pe linie de informare și comunicare publică integrată în exercițiile și programul de pregătire și răspuns în caz de urgență nucleară sau radiologică;
- c) testarea cunoștințelor și experienței managerilor superiori, a experților tehnici, a personalului din structurile de intervenție în caz de urgență, a ofițerilor/personalului de presă, a purtătorilor de cuvânt și a altor responsabili pentru comunicarea publică;
- d) angrenarea tuturor autorităților naționale cu responsabilități în situații de urgență nucleară sau radiologică;
- e) implicarea purtătorilor de cuvânt în exerciții, în mod constant, iar performanța acestora să fie evaluată ca urmare a unor interacțiuni media în mod realist;
- f) organizarea de exerciții canalizate doar pe comunicarea publică, cel puțin de 2 ori pe an;
- g) testarea periodică în cadrul exercițiilor naționale.

(3) Scenariile exercițiilor de comunicare publică trebuie să fie elaborate astfel încât să fie testate cel puțin următoarele obiective:

- a) conceperea de mesaje clare, exacte și coerente în mod transparent și în timp util;
- b) colectarea și evaluarea informațiilor într-un răspuns de comunicare publică;
- c) coordonarea intervenției instituțiilor și a altor autorități care furnizează informații oficiale;
- d) elaborarea de mesaje, inclusiv în cazul comunicării unor aspecte incerte;
- e) coordonarea, asigurarea coerenței mesajelor și stabilirea aprobărilor necesare;
- f) diseminarea informațiilor;
- g) monitorizarea mass-media.

Art. 32. (1) Autoritățile responsabile vor lua măsuri pentru evaluarea, revizuirea și întocmirea unui raport de evaluare după încheierea fiecărui exercițiu.

(2) Scopul evaluării și revizuirii este acela de a:

- a) identifica ariile de îmbunătățire;
- b) stabili aspectele de îmbunătățire a activității;
- c) identifica punctele tari;
- d) prelua și disemina lecțiile învățate.

(3) Raportul de evaluare trebuie să conțină recomandările și sugestiile pentru îmbunătățirile necesare informării și comunicării publice din timpul răspunsului la situațiile de urgență nucleară sau radiologică.

Secțiunea 2. Faza de răspuns

Art.33. (1) Comunicarea publică este parte integrantă a sistemului de management al situațiilor de urgență, mai ales în faza de răspuns la urgență nucleară sau radiologică.

(2) Responsabilii pe partea de comunicare publică, ofițerii de presă, trebuie implicați încă de la începutul fazei de răspuns la o urgență nucleară sau radiologică.

(3) Informarea și comunicarea publică vor începe imediat ce există notificată o situație de urgență nucleară sau radiologică. În acest caz, informarea și comunicarea publică vor reprezenta o prioritate pentru sistemul de notificare și alarmare utilizat în cazul apariției unei situații de urgență nucleară sau radiologică.

Managementul și coordonarea funcțiilor de comunicare în timpul fazei de răspuns

Art. 34. Activitățile de comunicare derulate în timpul fazei de răspuns sunt cel puțin următoarele:

- a) transmiterea comunicatului de presă inițial;
- b) identificarea riscurilor și vulnerabilităților și a posibilelor elemente care ar putea lua o evoluție nefavorabilă;
- c) analiza situației actuale și stabilirea tipului acesteia;
- d) verificarea și armonizarea mesajelor concepute cu situația identificată astfel încât populația să fie pregătită să facă față potențialelor riscuri;
- e) transmiterea de comunicate de presă pentru completarea informărilor;
- f) răspunsul la întrebările mass-media și publicul larg;
- g) folosirea purtătorului de cuvânt, precum și a mai multor purtători ale mesajelor lansate;
- h) organizarea unor conferințe și informări de presă;
- i) înregistrarea tuturor solicitărilor de presă primite pentru a deține controlul asupra informațiilor lansate în spațiul media și pentru a evita dezinformarea sau confuzia;
- j) analiza și sintetizarea informațiilor solicitate cel mai frecvent într-un document, documentarea și elaborarea acestora pentru a putea emite un document relevant pentru mass-media și populație.

Art. 35. (1) După maxim o oră de la notificarea unei situații de urgență nucleară sau radiologică CNCAN trebuie să emită primul comunicat de presă dacă CICIP nu este activat.

(2) CNCAN va lua toate măsurile necesare pentru îndeplinirea cerințelor de la alin 1.

(3) Până la activarea CICIP, CNCAN are rolul de a coordona informarea și comunicarea publică la nivel național.

(4) Dacă sistemul de răspuns la urgență este activat doar la nivel local/județean comunicarea publică este asigurată de către autoritatea locală/județeană, după caz.

(5) Autoritățile locale/județene vor lua toate măsurile necesare pentru îndeplinirea cerințelor de la alin. 4.

Art. 36. În primele ore de la declararea situației de urgență și activarea sistemului de național de răspuns trebuie să fie implementate cel puțin următoarele măsuri organizatorice:

- a) activarea CICIP, incluzând activarea ofițerilor de presă desemnați de la toate autoritățile responsabile;
- b) asigurarea prezenței purtătorului de cuvânt la ședințele CNSU;
- c) acreditarea reprezentanților mass-media;
- d) organizarea unor conferințe și briefinguri de presă;
- e) analiza resurselor disponibile;
- f) deschiderea unui centru de informare dedicat populației;
- g) deschiderea unor linii telefonice de sprijin;
- h) elaborarea primului mesaj adresat populației în vederea implementării măsurilor de protecție;
- i) asigurarea unui spațiu de lucru adecvat jurnaliștilor (birou de presă);
- j) furnizarea constantă de informații, a resurselor umane și materiale către centrul de comunicare și informare dedicat populației;

- k) anunțarea CNSU cu privire la problemele semnalate de către populație, precum și aspecte de interes solicitate de către reprezentanții mass-media;
- l) facilitarea contactului/comunicării celor care fac parte din echipa de răspuns, astfel încât problemele personale/familiale să nu interfereze/să nu afecteze munca acestora.

Art. 37. Odată ce sistemul de comunicare și informare este activat, cel puțin următoarele activități sunt necesare a fi implementate:

- a) diseminarea materialelor care conțin informații privind măsuri de protecție și reguli;
- b) emiterea comunicatelor de presă – reprezintă principalul instrument de informare atât pentru mass/media, cât și pentru autoritățile implicate în managementul situației de urgență;
- c) organizarea conferințelor de presă – acestea vor fi organizate în cel mai scurt timp posibil, în maxim 3 ore de la declararea situației de urgență, dar doar după verificarea riguroasă a informațiilor, precum și a informațiilor noi apărute care pot influența evoluția situației spre o creștere sau descreștere a severității acesteia;
- d) organizarea ieșirilor publice ale purtătorului de cuvânt, respectiv a specialiștilor/cercetătorilor/persoane cu grad ridicat de încredere;
- e) prevenirea și combaterea informațiilor false, precum și a zvonurilor;
- f) sprijinirea jurnaliștilor în realizarea unor interviuri cu purtătorul de cuvânt;
- g) sprijinirea jurnaliștilor prin furnizarea către aceștia a unor materiale necesare documentărilor.

Pregătirea și stabilirea aranjamentelor necesare comunicării publice în cazul unei situații de urgență declanșate de un incident radiologic

Art. 38. (1) Ofițerii de presă instruiți în faza de pregătire privind protejarea informațiilor confidențiale și sensibile trebuie să ia în considerare modalitatea în care se pot propaga aceste tipuri de informații, de ce nu ar trebui să fie făcute publice și să găsească soluții pentru eliminarea sau limitarea pe cât posibil a transmiterii acestora în spațiul public din motive de securitate sau legale.

(2) Purtătorul de cuvânt și purtătorii de mesaje pot fi percepuți de către populație drept cei care dețin informații vitale pentru asigurarea securității publice. În aceste cazuri, aceștia trebuie să fie pregătiți să explice populației de ce anumite informații nu pot fi comunicate.

(3) Luând în considerare eliminarea sau limitarea transmiterii informațiilor confidențiale în spațiul public, trebuie transmise către populație informații corecte și suficiente care să ofere siguranță.

Pregătirea și aprobarea rapidă a mesajelor publice

Art. 39. (1) Timpul pentru emiterea și transmiterea unui comunicat de presă inițial nu trebuie să depășească o oră, iar în cazul în care acesta nu este pre-aprobat, timpul de transmitere către mass-media și public nu trebuie să depășească două ore de la notificarea situației de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Modelele de mesaje inițiale trebuie pregătite și aprobate în avans pentru toate posibilele incidente/evenimente ce pot declanșa situații de urgență nucleară sau radiologică.

(3) Comunicatele de presă trebuie să fie redactate într-un limbaj simplu, să fie ușor de înțeles și să fie transmise simultan jurnaliștilor și canalelor mass-media.

(4) Comunicatele de presă trebuie să fie postate, în același timp cu transmiterea către presă, pe portalele web ale autorităților responsabile, precum și diseminate pe rețelele de socializare.

(5) Actualizările periodice ale comunicatelor de presă trebuie transmise pe măsură ce apar noi informații și devin disponibile pentru publicare, dar nu la intervale de timp mai mari de două ore.

(6) În vederea respectării prevederilor alin. 5, aranjamentele și măsurile trebuie să fie implementate astfel încât calea de aprobare a acestor comunicate să fie scurtată și să permită transmiterea rapidă în spațiul public.

Furnizarea către populație a unor mesaje de avertizare și instrucțiuni

Art. 40. (1) Autoritățile responsabile trebuie să-și dezvolte aranjamente și să ia măsuri pentru transmiterea de mesaje de avertizare și instrucțiuni în cazul producerii unui incident radiologic către populație.

(2) Populația afectată trebuie informată rapid și permanent cu privire la:

- a) tipul/natura situației de urgență și, acolo unde este permis, caracteristicile incidentului (sursa, întinderea și modul în care evoluează);
- b) anunțuri care recomandă punerea în practică a sfaturilor/instrucțiunilor sau solicitărilor lansate de autorități responsabile pentru populație;
- c) consecințele asupra organismului în cazul contaminării, reacțiile posibile ce pot surveni ca urmare a contaminării;
- d) simptome în cazul contaminărilor sau posibile reacții adverse ce se pot declanșa;
- e) cum să se acorde primul ajutor în caz de contaminare;
- f) folosirea unor substanțe medicale care protejează și ajută organismul împotriva unor reacții declanșate de substanțe expuse în urma incidentului radiologic;
- g) mijloace de protecție personală, ce acțiuni pot fi luate pentru protecția altora;
- h) mijloace de protecție chimică a pielii;
- i) măsuri de protecție împotriva unor surse poluate, în cazul depistării acestora;
- j) reguli de evacuare;
- k) adaptarea unui comportament necesar evacuării/planuri de evacuare;
- l) reguli de conduită în adăposturi sau în locurile special amenajate.

(3) În funcție de tipul situației de urgență trebuie transmise sfaturi și informații relevante cu privire la măsurile de protecție ce pot fi introduse, iar acolo unde este necesar, să fie însoțite de avertismente speciale pentru anumite grupuri ale populației:

- a) restricții privind consumul anumitor produse alimentare și apă, susceptibile de a fi contaminate;
- b) reguli simple privind igiena și decontaminarea;
- c) recomandări pentru a rămâne în interior;
- d) distribuția și utilizarea substanțelor de protecție;
- e) modalități de evacuare.

(4) În situația în care situația de urgență este precedată de o fază de pre-alarmare, populația potențial afectată trebuie să primească informații și sfaturi preventive, cum ar fi:

- a) recomandarea de a urmări canalele de comunicare relevante;
- b) sfaturi de pregătire pentru unitățile cu responsabilități colective speciale;
- c) recomandări pentru grupurile profesionale afectate în mod special.

(5) Informațiile furnizate la alineatele (2), (3) și (4) vor fi completate, după caz și dacă timpul permite, cu informații de bază privind radioactivitatea și efectele acesteia asupra ființelor umane și asupra mediului.

Pregătirea materialelor explicative pentru publicul larg

Art. 41. (1) Hărțile și produsele de cartografiere realizate în urma calculelor de dispersie a materialului radioactiv sau de măsurători de radioactivitate vor fi utilizate în transmiterea informațiilor publicului și mass-media.

(2) Hărțile și produsele de cartografiere trebuie utilizate, după caz, pentru a furniza informații despre:

- a) zone afectate sau potențial afectate de o eliberare radioactivă;
- b) recomandări privind măsurile de protecție și alte acțiuni de răspuns;
- c) explicarea termenilor și expresiilor tehnice;
- d) date provenite din monitorizarea radiațiilor, inclusiv date provenite din monitorizări realizate pe cale aeriană;
- e) date privind dispersia și depunerea materialului radioactiv;
- f) alte informații relevante, cum ar fi populația afectată sau potențial afectată, precum și tipurile de animale și culturi afectate sau potențial afectate;
- g) informații privind autoritatea responsabilă cu emiterea hărților și a produselor de cartografiere și a autorității sale/mandatul pentru emiterea hărților și a produselor de cartografiere.

(3) Hărțile și produsele de cartografiere vor fi actualizate și reeditate periodic, după caz, pentru a include date noi, inclusiv din monitorizarea radiațiilor.

(4) Toate hărțile și produsele de cartografiere trebuie să includă explicații într-un limbaj simplu. Comparațiile între alte situații radiologice care pun în pericol sănătatea și dozele de radiații în perspectivă ar trebui să fie cât mai clare și mai ușor de înțeles, dar trebuie să rămână exacte pentru a evita inducerea în eroare a publicului.

Limitarea consecințelor non-radiologice

Art. 42. (1) Autoritățile responsabile și CICP au obligația de a lua măsuri imediate pentru a contracara dezinformarea și zvonurile care ar putea afecta operațiunile de răspuns în timpul situației de urgență nucleară sau radiologică.

(2) Pentru îndeplinirea prevederilor de la alin (1) trebuie realizate următoarele activități:

- a) monitorizarea canalelor mass-media tradiționale/online și a rețelelor de socializare pentru a contracara, dezinformarea și propagarea știrilor false;
- b) transmiterea imediat a informațiilor corecte în cazul aparițiilor unor informații false;
- c) monitorizarea originilor informațiilor false și contracararea acestora;
- d) îndreptarea atenției către preocupările populației emise în spațiul public și oferirea de informații către cetățeni ca răspuns la întrebările acestora;
- e) atenționarea mass-media despre zvonuri și informații incorecte și înșelătoare care ar putea circula sau circula în spațiul public și despre posibilele lor consecințe nocive;
- f) asigurarea furnizării permanente către populație cu informații corecte și oportune.

Art. 43. (1) În timpul situației de urgență trebuie realizate monitorizarea și analiza produselor media, deoarece mass-media trebuie să fie văzută ca un participant important la comunicarea în situații de urgență nucleară sau radiologică, prin modalitatea rapidă pe care o are în transmiterea mesajelor. Printr-o contribuție majoră, reușește să cristalizeze și să fundamenteze opinia publică.

(2) Monitorizarea și analiza produselor media trebuie să se realizeze după următoarele criterii:

- a) corectitudinea informațiilor transmise;
- b) actorii principali/autoritățile implicate;
- c) declarații, inserturi de citate;
- d) felul în care sunt prezente autoritățile;
- e) corectitudinea succesiunii evenimentului;
- f) informații privind echipa de gestionare a situațiilor de urgență;
- g) eficacitatea răspunsului;
- h) existența zvonurilor;
- i) existența dezinformării.

(3) Pe lângă stabilirea comunicării corecte cu presă cu privire la eveniment, analiza produselor media trebuie să evidențieze și existența unui scenariu posibil ce poate fi prezentat în cadrul unui eveniment de presă.

Continuitatea operațiunilor

Art. 44. (1) Pentru a asigura continuitatea operațiunilor, este necesar a fi pregătit un plan de personal pentru ofițerii de comunicare, precum și pentru alte persoane care sunt implicate în activitatea de informare și comunicare. În funcție de natura evenimentului, severitatea și felul în care evoluează situația de urgență, este obligatoriu formarea unei echipe de comunicatori/ofițeri de presă, disponibilă pe întreaga desfășurare a situației de urgență nucleară sau radiologică, 24 / 7.

(2) În cazul activării CICIP, autoritățile responsabile trebuie să implementeze măsuri și să emită dispoziții pentru desemnarea personalului care deservește CICIP, astfel încât să se asigure disponibilitatea și continuitatea muncii în schimburi, 24 /7, pe toată durata situației de urgență.

(4) Toate autoritățile responsabile vor desemna din timp 3 persoane, ofiteri de presă, pentru același post în cadrul CICIP.

(5) Planificarea continuității în cadrul CICIP va respecta prevederile legale stabilite în cazul continuității la nivelul CNCCI.

Secțiunea 3. Încetarea situației de urgență nucleară sau radiologică și trecerea la perioada de tranziție/revenirea la situația inițială

Art. 45. (1) Încetarea situației de urgență nu presupune și încheierea activității de informare și comunicare publică. Activitățile incluse în comunicarea cu publicul în caz de urgență nucleară sau radiologică trebuie să includă și modalități de comunicare cu privire la motivele oricărei limitări sau modificări a acțiunilor de protecție și a altor acțiuni de răspuns, precum și altor măsuri care permit încetarea urgenței.

(2) Această etapă include furnizarea către public a informațiilor cu privire la necesitatea oricăror acțiuni de protecție continuă, după încetarea situației de urgență, și cu privire la orice modificări necesare aduse asupra modului de comportament ce trebuie adoptat în situații de urgență nucleară sau radiologică și ulterior acesteia.

(3) În această perioadă se vor lua măsuri pentru monitorizarea permanentă a opiniei publice și a modului de reflectare a situației în mass-media, pentru a se asigura un răspuns prompt și eficient.

- (4) În această fază, autoritățile responsabile și CICIP trebuie să întreprindă următoarele activități:
- să explice procesul și procedurile aferente prin care se va face tranziția către o situație normală;
 - să motiveze populația să participe și să sprijine acest proces;
 - să medieze și să faciliteze organizarea unor discuții libere cu presa și opinia publică privind cauzele incidentului, despre situația de urgență și despre responsabilitățile autorităților;
 - să sprijine populația pentru a înțelege eventuale noi riscuri ce pot surveni și să promoveze acțiuni și măsuri care pot duce la evitarea acestor riscuri;
 - să promoveze activități care îmbunătățesc și fundamentează imaginea autorității care a avut în competență managementul situației de urgență nucleară sau radiologică;
 - să convingă populația să sprijine politicile publice necesare prevenirii apariției altor crize.

Art. 46. Înainte de încetarea situației de urgență nucleară sau radiologică, următoarele informații trebuie detaliate și comunicate către opinia publică, populație, alte părți interesate, după caz:

- baza și justificarea încheierii situației de urgență și o imagine de ansamblu asupra acțiunilor întreprinse și a restricțiilor impuse;
- necesitatea de a reduce din restricțiile impuse, de a continua acțiunile de protecție sau de a introduce noi acțiuni de protecție, precum și durata preconizată a acestor acțiuni și restricții;
- alte modificări necesare aduse traiului uman și obiceiurilor sociale, economice etc, ale cetățenilor;
- opțiuni pentru implementarea unor acțiuni de auto-apărare, adoptarea unui comportament preventiv;
- necesitatea monitorizării continue a mediului și a monitorizării sursei după încheierea situației de urgență;
- susținerea unor eforturi continue pentru restabilirea serviciilor publice și a locurilor de muncă;
- comunicarea pericolelor radiologice asupra sănătății asociate noii situații.

Art. 47. (1) Autoritățile responsabile trebuie să prevadă și să implementeze toate măsurile necesare privind informarea și comunicarea publică deoarece comunicarea în situații de urgență nucleară sau radiologică presupune o logică diferită a acțiunilor. Un dezastru major poate duce la interpretarea total eronată a operațiilor de răspuns și poate afecta profund înțelegerea privind măsurile de protecție. Comunicarea în aceste situații ajută populația care poate fi afectată de ceea ce se poate întâmpla și, de asemenea, îi ajută să revină la normal.

(2) Autoritățile responsabile trebuie să evalueze fiecare fază din procesul de comunicare pentru a vedea dacă a îndeplinit nevoile de informare ale populației. Cele mai importante criterii în evaluare sunt:

- îndeplinirea obiectivelor;
- modificările datorate comunicării;
- aspectele pozitive și negative;
- ariile de îmbunătățire identificate;
- lecțiile învățate;
- schimbul de informații;
- propunerile de îmbunătățire.

DISPOZIȚII FINALE

Art. 48. Toate părțile implicate prevăzute la art. 6 trebuie să pună în aplicare cerințele prevăzute în prezentele norme în termen de 12 luni de la publicarea acestora în Monitorul Oficial al României.

Art. 49. - Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezentele norme.

Acronime și Definiții

Abrevieri

CNCAN	Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare
CNSU	Comitetul Național pentru Situații de Urgență
CPU	Categoria de Pregătire pentru Urgență
CNCCI	Centrul Național de Conducere și Coordonare a Intervenției
CICP	Centrul de Informare și Comunicare Publică

Definiții

- **Accident:** orice eveniment neintenționat, precum erori de funcționare, defecțiuni ale echipamentelor sau alte disfuncționalități, consecințele sau posibilele consecințe care nu pot fi neglijate din punct de vedere al protecției sau siguranței.
- **Activitate:** activitatea unei cantități dintr-un radionuclid aflat într-o anumită stare de energie determinată la un moment dat și este raportul dintre dN și dt, unde dN este numărul probabil de tranziții nucleare din starea de energie respectivă în intervalul de timp: $A=dN/dt$. Unitate de măsură este Becquerel (Bq)
- **Aranjamente:** Setul integrat de elemente de infrastructură necesare pentru a demonstra capacitatea de a îndeplini o funcție specificată sau o sarcină necesară pentru a efectua o operație specificată. Elementele de infrastructură pot include autorități și responsabilități, organizare, coordonare, personal, planuri, proceduri, facilități, echipamente sau instruire
- **Becquerel (Bq)** : denumirea unității de măsură pentru activitate. Adesea se folosesc multiplii: Mega (M), Giga (G), Terra (T).
 - **1 Bq = 0.027 x 10⁻⁹ Ci**
- **Briefing** – tehnică de comunicare asemănătoare cu o conferință de presă, în care se supune atenției un singur subiect.
- **Buletinul de presă** – mod eficient de a mediatiza principalele preocupări ale instituției, cu grad de interes pentru mass-media. Este alcătuit din știri scurte, cu caracter informativ, care cuprind activitățile desfășurate, rezultatele obținute și acțiunile ce se vor derula într-un anumit interval de timp.
- **Canale de comunicare:** se folosesc pentru a transmite informațiile; indiferent de publicul țintă, fie la modul general, fie un anumit segment social, informațiile trebuie transmise sub forma adaptată canalului de comunicare și pe înțelesul tuturor. Canalele clasice de comunicare includ presa audio/vizuală, presa scrisă (ziare și reviste). Informațiile pot fi puse la dispoziție sub forma comunicatelor de presă (caz în care mass-media decide dacă le va folosi sau nu), publicitate plătită (situație în care se cumpără spațiul de tipărire sau timpul de difuzare), anunțuri ca serviciu public

(unde spațiul tipărit sau timpul de difuzare se pune la dispoziție mass-media). Canalele clasice de comunicare se referă, cel puțin la:

- **Sirene**
- **Megafon/ stație**
- **Linii telefonice gratuite**
- **Centre de informare publică**
- **Prezentări**
- **Întâlniri publice**

Alte canale de comunicare:

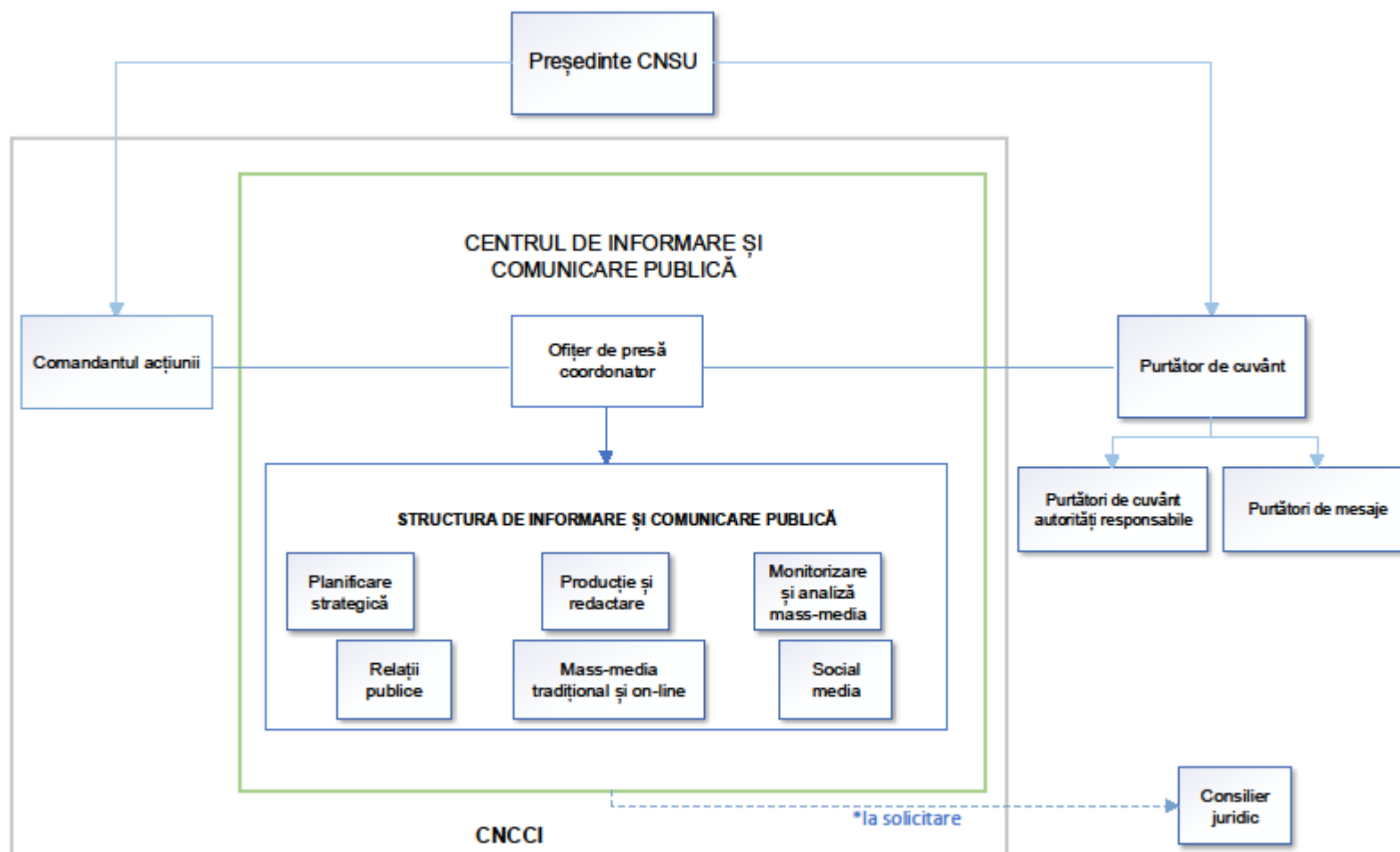
- Social media
- SMS

- **Comunicări:** un proces de schimb de mesaje într-un context personal, cultural și social, care stimulează activitate cognitivă, stări emoționale și comportamente. Comunicarea nu reprezintă un simplu schimb de informații, ci o relație reciprocă complexă între părțile implicate.
- **Comunicarea riscurilor:** ansamblu de acțiuni, informări și alte interacțiuni care încorporează și respectă așteptările receptorilor informațiilor, menite să ajute oamenii să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la amenințările la adresa sănătății și siguranței lor.
- **Comunicat de presă:** instrumentul de bază al relațiilor cu mass-media transmis de o instituție și reprezintă o luare de poziție oficială, un punct de vedere, o informație, dezmințire, invitație, anunț sau un rezumat despre un program sau un rezumat asupra căruia se dorește să se atragă atenția.
- **Conferință de presă** – tehnică de comunicare materializată sub forma unei întâlniri oficiale în cadrul căreia reprezentanții unei organizații difuzează informații jurnaliștilor și răspund la întrebările acestora.
- **Contaminare:** prezența neintenționată sau nedorită a substanțelor radioactive pe suprafețe, ori în interiorul solidelor, lichidelor sau al gazelor ori în corpul uman.
- **Declarație de presă:** formă verbală a comunicării instituționale care se realizează din inițiativa emițătorului în cadrul conferinței de presă sau la solicitarea mass-mediei.
- **Facilități și activități:** termen general care cuprinde instalații nucleare, utilizări ale tuturor surselor de radiații ionizante, toate activitățile de gestionare a deșeurilor radioactive, transportul materialului radioactiv și orice altă practică sau circumstanță în care oamenii pot fi expuși la radiații provenite din surse naturale sau artificiale
 - **Facilitățile includ:** instalații nucleare; instalații de iradiere; unele instalații miniere și de prelucrare a materiilor prime, precum minele de uraniu; instalații de gestionare a deșeurilor radioactive; orice alte locuri în care se produce, se prelucrează, se utilizează, se manipulează, se depozitează sau se elimină materiale radioactive - sau unde sunt instalate generatoare de radiații - la un nivel ce impune luarea de măsuri pentru asigurarea protecției;
 - **Activitățile se referă la:** producerea, utilizarea, importul și exportul surselor de radiații în scopuri industriale, de cercetare și medicale; transportul materialului radioactiv; dezafectarea instalațiilor; activități de gestionare a deșeurilor radioactive, cum ar fi evacuarea efluenților; unele aspecte ale remedierii siturilor afectate de reziduuri provenite din activități anterioare.
- **Incident:** orice eveniment neintenționat, inclusiv erori de funcționare, defecțiuni ale echipamentului, evenimente provocate, precursori ai accidentelor, accidentări sau alte disfuncționalități, acte

neautorizate, indiferent de intenție, ale căror consecințe sau potențiale consecințe pot aduce atingere protecției sau siguranței.

- **Informație:** date semnificative, prelucrate; informațiile pot fi primite telefonic sau prin alte canale de comunicare.
- **Măsuri:** setul integrat de elemente de infrastructură necesare pentru a asigura capacitatea de a îndeplini o anumită funcție sau o sarcină necesară ca răspuns la o urgență nucleară sau radiologică. Aceste elemente pot include autorități și responsabilități, organizare, coordonare, personal, planuri, proceduri, facilități, echipamente sau instruire.
- **Monitorizare mass-media:** activitatea de monitorizare a aparițiilor din presa audio/scrisă, online etc. cu privire la situația gestionată de autorități.
- **Ofițer de presă:** specialist în comunicare, care creează și gestionează imaginea publică a organizației/ persoană, și își desfășoară activitatea în cadrul unei structuri specializate autorităților statului, cu atribuții în gestionarea relației instituționale cu mass-media.
- **Plan de răspuns în situații de urgență:** descrierea măsurilor de planificare, inclusiv a obiectivelor, politicilor, autorităților și responsabilităților, a răspunsului corespunzător în cazul unei situații de expunere de urgență pe baza evenimentelor postulate și a scenariilor conexe.
- **Situații de urgență radiologică sau nucleară:** o situație de urgență în care există sau poate exista un pericol cauzat de:
 - Energia emisă în urma reacției de fisiune nucleară sau ca urmare a dezintegrării produșilor de fisiune sau
 - Expunerea la radiații ionizante
- **Verificare:** procesul de confirmare a exactității informațiilor dintr-un mesaj.

Schema flux a centrului de informare și comunicare publică

Criterii pentru alegerea purtătorului de cuvânt

Caracteristicile publicului	Purtător de cuvânt	Pregătire și experiență
Publicul caută răspunsuri și asumarea răspunderii într-o situație de urgență severă care a provocat victime.	Autoritatea responsabilă principală în răspunsul la urgență	Abilitatea de a arăta respect, empatie și înțelegere față de indignarea durerii, șocul și furia publică.
Publicul este interesat de detalii tehnice Publicul nu este deosebit de ostil Publicul înțelege foarte bine riscul	Expert	Comunicare publică Comunicare cu mass-media
Publicul este interesat să afle cine este responsabil Publicul este ostil Publicul înțelege foarte bine riscul	Specialist în managementul riscului	Comunicare publică Comunicare cu mass-media Evaluarea riscului
Publicul este interesat să comunice informații altora Publicul nu este în mod specific ostil Publicul are un nivel mai mic de înțelegere a riscului	Specialist în comunicare	Evaluarea riscului
Publicul are unele cunoștințe generale / informații despre risc Publicul este apatic sau nu cunoaște riscurile specifice	Persoană cu grad ridicat de încredere	Evaluarea riscului